

عنوان درس: کدگذاری مرگ و میرها
تعداد واحد: ۲ واحد (تئوری ۱/۵، عملی ۰/۵)
زمان ارائه درس: سه‌شنبه ۱۵:۱۲-۱۰ هر هفته، سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳
درس و پیش نیاز: کدگذاری بیماری‌ها ۳
مخاطبان: دانشجویان ترم هفتم کارشناسی فناوری اطلاعات سلامت
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: ساعات ۱۰ تا ۱۲ روز دوشنبه
مدرس: دکتر علی محمدی

هدف کلی درس: فراگیری قوانین و دستورالعمل‌های کدگذاری مرگ و میرها و کاربرد آنها به صورت عملی

اهداف کلی جلسات:

۱. مبانی آمارهای مرگ و میر را شرح دهد
۲. قانون عمومی زمینه‌ای مرگ را با ذکر مثال شرح دهد
۳. قوانین انتخابی علت زمینه‌ای مرگ را با ذکر مثال شرح دهد
۴. قوانین اصلاحی را با ذکر مثال شرح دهد
۵. عوارض بعدی و سازگاری بین سن، جنس و تشخیص بیمار در انتخاب علت زمینه‌ای مرگ را بیان کند
۶. دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ نفوپلاسم‌های اولیه را شرح دهد
۷. دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ نفوپلاسم‌های ثانویه را شرح دهد
۸. دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ نفوپلاسم‌های متعدد را شرح دهد
۹. تسلسل‌های قابل قبول و نامحتمل را شرح دهد
۱۰. دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ تب روماتیسمی، ناهنجاری‌های کروموزومی را شرح دهد
۱۱. دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ ماهیت صدمه و عامل خارجی آن را شرح دهد
۱۲. دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ مسمومیت را شرح دهد
۱۳. دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ تشخیص احتمالی و فرض علت مداخله‌گر در توالی منجر به مرگ را شرح دهد
۱۴. کدهایی که به عنوان کد علت زمینه‌ای مرگ ثبت نمی‌گردند را توضیح دهد
۱۵. دستورالعمل کدگذاری مرگ و میرهای دوره پریناتال را شرح دهد
۱۶. کاربرد کدگذاری مرگ و میرها در آمار را بیان کند

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

- 1- مبانی آمارهای مرگ و میر را شرح دهد
  - (a) ضرورت و اهمیت داده‌های مرگ و میر را بیان نماید.
  - (b) سابقه تاریخی ثبت علل مرگ را بیان نماید
  - (c) شرایط لازم برای دقیق بودن داده‌های مرگ و میر را توضیح دهد.
  - (d) گواهی فوت را تعریف نموده و نحوه صدور آن را شرح دهد
  - (e) اجزای یک فرم گواهی فوت را بیان نماید.
  - (f) علل مرگ، علت مستقیم و علت زمینه‌ای مرگ را تعریف نماید.

- 2- قانون عمومی زمینه‌ای مرگ را با ذکر مثال شرح دهد

- (a) قانون کلی را در انتخاب علت زمینه ای مرگ توضیح دهد
(b) قانون ۱ را در انتخاب علت زمینه ای مرگ توضیح دهد
(c) از طریق مثال های ارائه شده برای قانون کلی و قانون ۱ در مورد انتخاب علت زمینه ای مرگ بحث نماید

3- قوانین انتخابی علت زمینه ای مرگ را با ذکر مثال شرح دهد

- (a) قانون ۲ را در انتخاب علت زمینه ای مرگ توضیح دهد.
(b) قانون ۳ را در انتخاب علت زمینه ای مرگ توضیح دهد
(c) قانون تبدیل A و B را توضیح دهد.
(d) اثرگذاری قوانین A و B را در انتخاب علت زمینه ای مرگ توضیح دهد.

4- قوانین اصلاحی را با ذکر مثال شرح دهد

- (a) قانون تبدیل C را توضیح دهد.
(b) قانون تبدیل D را توضیح دهد.
(c) اثرگذاری قوانین C و D را در انتخاب علت زمینه ای مرگ توضیح دهد.
(d) قانون تبدیل E را توضیح دهد.
(e) قانون تبدیل F را توضیح دهد.
(f) اثرگذاری قوانین E و F را در انتخاب علت زمینه ای مرگ توضیح دهد.

5- عوارض بعدی و سازگاری بین سن، جنس و تشخیص بیمار در انتخاب علت زمینه ای مرگ را بیان کند

- (a) تفاوت عبارات with mention of و As cause of را در جدول مربوطه توضیح دهد.
(b) تاثیر عبارات with mention of و As cause of را در جدول مربوطه توضیح دهد.
(c) از جدول Linkage برای کدگذاری علل مرگ استفاده نماید
(d) سازگاری بین سن و جنس با تشخیص بیمار در انتخاب علت مرگ و قانون های آن را شرح دهد

6- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ نئوپلاسم های اولیه را شرح دهد

- (a) اهمیت موضع اولیه نئوپلاسم را در گواهی های فوت بداند
(b) قوانین انتخاب علت زمینه ای مرگ در نئوپلاسم های اولیه را توضیح دهد.
(c) رده های سرطان های اولیه در فصل اول ICD-10 را بداند
(d) تمرین های مربوط به کدگذاری سرطان های اولیه را انجام دهد.

7- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ نئوپلاسم های ثانویه را شرح دهد

- (a) محل های شایع متاستاز را نام ببرد.
(b) قوانین مربوط به نئوپلاسم های ریه به همراه نئوپلاسم های دیگر را توضیح دهد
(c) محدوده کدهای نئوپلاسم های ثانویه را شرح دهد.
(d) نحوه کدگذاری سرطان های متاستاتیک را توضیح دهد.
(e) مثال های مربوط به موارد فوت ناشی از نئوپلاسم های ثانویه را کدگذاری نماید

8- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ نئوپلاسم های متعدد را شرح دهد

- (a) قوانین مربوط به نئوپلاسم های مواضع متعدد را شرح دهد.
(b) ارتباط و تسلسل های مربوط به نئوپلاسم ها و بیماری های ایدز، بیماری های عفونی و بیماری های دستگاه گردن خون

را بیان نماید.

- (c) کدهای مربوط به مثال های ارائه شده را تفسیر نماید
- (d) تمرین های مربوط به سرطان های موضع متعدد را انجام دهد.
- (e) تمرین های مربوط به گواهی های فوت حاوی ترکیب بیماری های ایدز، نئوپلاسم و بیماری های گردش خون را انجام دهد.

9- تسلسل های قابل قبول و نامحتمل را شرح دهد

- (a) تسلسل های غیر قابل قبول در ثبت علل مرگ را توضیح دهد.
- (b) تسلسل های غیر قابل قبول در علل مرگ را تشخیص دهد.
- (c) رده های ICD-10 را که نمی توانند علت مرگ باشند، برشمارد
- (d) تمرین های مربوط به تسلسل های نامحتمل را انجام دهد

10- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ تب روماتیسمی، ناهنجاری های کروموزومی را شرح دهد

- (a) نحوه انتخاب علت زمینه ای مرگ در تب روماتیسمی را شرح دهد
- (b) نحوه انتخاب علت زمینه ای در ناهنجاری های کروموزومی و بیماری های مادرزادی را بیان کند
- (c) کدگذاری علت مرگ در تب روماتیسمی و ناهنجاری های کروموزومی را شرح دهد.

11- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ ماهیت صدمه و عامل خارجی آن را شرح دهد

- (a) نحوه انتخاب علت زمینه ای مرگ در صدمات و کدگذاری آنها را توضیح دهد.
- (b) نحوه انتخاب علت زمینه ای مرگ در عوارض و پیامدهای اعمال جراحی و کدگذاری آنها را توضیح دهد.
- (c) مثال های مربوط به موارد فوق را کدگذاری نماید

12- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ مسمومیت را شرح دهد

- (a) نحوه انتخاب علت زمینه ای مرگ در مسمومیت ها و کدگذاری آنها را توضیح دهد.
- (b) مثال های مربوط به موارد فوق را کدگذاری نماید

13- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ تشخیص احتمالی و فرض علت مداخله گر در توالی منجر به مرگ را شرح

دهد

- (a) نحوه انتخاب علت زمینه ای مرگ در تشخیص های احتمالی و کدگذاری آنها را توضیح دهد.
- (b) نحوه انتخاب علت زمینه ای مرگ در عوامل مداخله گر و کدگذاری آنها را توضیح دهد.
- (c) مثال های مربوط به موارد فوق را کدگذاری نماید

14- کدهایی که به عنوان کد علت زمینه ای مرگ ثبت نمی گردند را توضیح دهد

- (a) کدهایی که به عنوان علت مرگ ثبت نمی گردند را بیان کند
- (b) علت ثبت نشدن کدهایی که نمی توانند به عنوان علت زمینه ای مرگ ثبت شوند را شرح دهد

15- دستورالعمل کدگذاری مرگ و میرهای دوره پریناتال را شرح دهد

- (a) اهمیت استفاده از گواهی فوت مجزا برای مرگ و میر پری ناتال را بداند.
- (b) عناصر اطلاعاتی گواهی فوت دوره پری ناتال را برشمارد
- (c) با ذکر مثال هایی قانون P1 در مرگ و میر نوزادی را شرح دهد

- (d) با ذکر مثال هایی قانون P2 در مرگ و میر نوزادی را شرح دهد
 (e) با ذکر مثال هایی قانون P3 در مرگ و میر نوزادی را شرح دهد
 (f) با ذکر مثال هایی قانون P4 در مرگ و میر نوزادی را شرح دهد
 (g) تمرین های مربوط به کدگذاری گواهی های فوت پری ناتال را انجام دهد

16- کاربرد کدگذاری مرگ و میرها در آمار را بیان کند

- (a) دستورالعمل های آماری برای مقایسه های بین المللی را توضیح دهد
 (b) انواع جداول برای گزارش دهی علل مرگ را شرح دهد.
 (c) استانداردهای گزارش دهی مرگ و میر دوره های جنینی، پری ناتال، نوزادی و کودکی را بیان نماید.
 (d) میزان ها و نسبت های آماری مورد استفاده در مرگ و میر نوزادان و مادران را بر شمارد
 (e) میزانها و نسبت های آماری مرگ و میر کودکان و مادران را محاسبه نماید

منابع:

راهنمای کدگذاری مرگ و میر بیماری ها، تالیف دکتر یوسف مهدی پور
 آخرین ویرایش کتاب ICD-10 (جلد ۱، ۲، ۳)

راهنمای سازمان بهداشت جهانی در خصوص کدگذاری مرگ و میر ۲۰۱۶

روش تدریس: سخنرانی، انجام تمرین های عملی

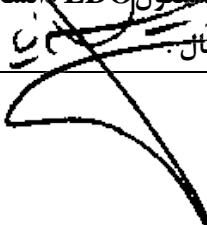
وسایل آموزشی: وایت برد، کامپیوتر، پروژکتور ، کتاب های ICD-10

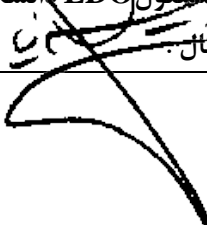
سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
حضور فعال در کلاس	انجام تمرین و پاسخ به پرسش	۵٪	//////	//////
آزمون میان ترم	آزمون کتبی	۱۰٪	جلسه هشتم	
آزمون پایان ترم	آزمون کتبی	۶۰٪	پایان ترم	
آزمون عملی	کدگذاری	۲۵٪	پایان ترم	

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- استفاده از موبایل در کلاس ممنوع می باشد
- مراجعه به رفرنس ها جهت مطالعه، انجام تکلیف و تمرین الزامی می باشد.

نام و امضای مدرس: دکتر علی محمدی   نام و امضای مدیر گروه: دکتر علی محمدی   نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ تحویل: ۱۳۰۲/۰۷/۱۲   تاریخ ارسال: ۱۳۰۲/۰۷/۱۲   تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس: کدگذاری مرگ و میرها

روز و ساعت جلسه : سه‌شنبه ساعت ۱۵:۱۲-۱۰ هر هفته

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
دکتر محمدی	مبانی آمارهای مرگ و میر	۱۴۰۲/۰۷/۱۸	۱
	قانون عمومی زمینه ای مرگ	۱۴۰۲/۰۷/۲۵	۲
	قوانین انتخابی علت زمینه ای مرگ	۱۴۰۲/۰۸/۰۲	۳
	قوانین اصلاحی	۱۴۰۲/۰۸/۰۹	۴
	عوارض بعدی و سازگاری بین سن، جنس و تشخیص بیمار در انتخاب علت زمینه‌ای مرگ	۱۴۰۲/۰۸/۱۶	۵
	دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ نئوپلاسم‌های اولیه	۱۴۰۲/۰۸/۲۳	۶
	دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ نئوپلاسم‌های ثانویه	۱۴۰۲/۰۸/۳۰	۷
	دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ نئوپلاسم‌های متعدد	۱۴۰۲/۰۹/۰۷	۸
	تسلسل‌های قابل قبول و نامحتمل	۱۴۰۲/۰۹/۱۴	۹
	دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ تب روماتیسمی، ناهنجاری‌های کروموزومی	۱۴۰۲/۰۹/۲۱	۱۰
	دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ ماهیت صدمه و عامل خارجی	۱۴۰۲/۰۹/۲۸	۱۱
	دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ مسمومیت	۱۴۰۲/۱۰/۰۵	۱۲
	دستورالعمل‌های انتخاب علت زمینه‌ای مرگ تشخیص احتمالی و فرض علت مداخله‌گر در توالی منجر به مرگ	۱۴۰۲/۱۰/۱۲	۱۳
	کدهایی که به عنوان کد علت زمینه‌ای مرگ ثبت نمی‌گردند	فوق برنامه	۱۴
	دستورالعمل کدگذاری مرگ و میرهای دوره پری‌ناتال	فوق برنامه	۱۵
	کاربرد کدگذاری مرگ و میرها در آمار	فوق برنامه	۱۶